Nógrádi György: Sehol nem csökken? feszültségek

2025 szeptember 16. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Az elmúlt hét eseményei – Jelenleg Moszkva és Kijev közvetlen kétoldalú párbeszéde gyakorlatilag kizárt.

Huszonnégy évvel ezel?tt történt az Egyesült Államokban a történelem egyik legvéresebb merényletsorozata,

szeptember 11-én, többek között New Yorkban, a Világkereskedelmi Központ ikertornyai ellen.

A merényletek következményeként elkezd?dött a terrorizmus elleni harc új korszaka. Sokan beszéltek fordulatról, új korszakhatárról, de a valóság prózai maradt. Minden ment tovább, és az USA az iraki és az afganisztáni háborúk kudarcai után rájött arra, hogy egy háborút elkezdeni – minden nehézség ellenére – sokkal könnyebb, mint sikeresen befejezni.

A Vietnám-szindróma újra hatott. Az „arab tavasz” óriási propagandahadjárat után mindenütt megbukott. Korszakok átlépése és a történelem meger?szakolása lehetetlennek bizonyult. Jöv?re, a negyedszázados évfordulóra a világ remélhet?leg jobban fog felkészülni.

Franciaországban a kormány kilenc hónap után megbukott. A Nemzetgy?lésben részt vev? három politikai er? képtelen az összefogásra. Most a miniszterelnök saját pártja is a kormánnyal szembeni bizalmatlansági indítványt támogatta. Az ország adósságállománya ötven év óta folyamatosan növekszik, jelenleg a GDP 114 százaléka körül van. Ezzel csak a franciák által lenézett olasz kormányok hasonlíthatók össze. A harmadik leginkább eladósodott EU-s tagállam Belgium.

Macron elnök népszer?sége 15 százalék körül van: katasztrofális. Új választások kiírására vagy a visszavonulásra mégsem hajlandó. Várt külpolitikai sikerei elmaradtak. Az új kormányf? az eddigi védelmi miniszter, Macron bizalmasa sem lesz képes igazi áttörés elérésére.

A Közel-Keleten, ahol 1948 óta valós béke sohasem volt, izzanak a kedélyek. Izrael szétbombázta Katarban a Hamász központját. A szépséghiba, hogy itt található a térségben a legnagyobb amerikai bázis, és Katar a Hamász tevékenységét az USA és Izrael nyomására engedélyezte. Most a katonai akcióban, amelyet az USA jóváhagyott, hat f? halt meg, de a Hamász mindkét ott él? vezet?je életben maradt. A világ – ezen belül az ENSZ és az Európai Unió – óriási arányban ítélte el a zsidó államot. A világ kétállami megoldást akar: egy zsidó és egy palesztin államot. A kétállami megoldás számos kérdést vet fel. De az, hogy évtizedek óta nincs béke, még a Nyugat-barát és Izrael létét tudomásul vev? arab országoknak is elfogadhatatlan.

Izrael kihasználja, hogy a republikánus amerikai vezetés mögötte áll, és így tudja politikáját folytatni. Célja, hogy a gázai térségb?l elüldözze a palesztinokat, cserébe pénzt és lehet?ségeket kínálva fel nekik.

Az USA és Izrael hiszi, hogy a gázai háború után a térségben üdül?paradicsomot lesznek képesek kialakítani. A tervezetet a palesztinok egyetlen szervezete sem fogadta el, és az arab és a muzulmán világ egységesen tiltakozik.

Izrael célja, hogy képes legyen sikerrel befolyásolni a szíriai fejleményeket. Ennek része újabb területek elvétele a stratégiai fontosságú Golán-fennsíkon. Libanonban a síita Hezbollah olyan szintre gyengítése a célja, hogy a szervezet – f?leg annak fegyveres ereje – olvadjon be a libanoni hadseregbe, és ne legyen képes a jöv?ben Izrael fenyegetésére. Izrael katonai er?ket állomásoztat az ország déli, húsz kilométeres határzónájában.

A zsidó állam szemben áll a térség középhatalmai közül Iránnal, ahol a 12 napos háború után sem egyértelm?, hogy mi történt az ott lév? dúsított uránnal és Törökországgal. Ma mindkét ország ?sellenségnek tekinti a zsidó államot és kész a jöv?ben egy esetleges konfrontációra.

Egyiptom és Szaúd-Arábia kivár a kétoldalú kapcsolatok alakításában. Mindkett? függ – más-más mértékben – az USA-tól, de középhatalmi céljait megpróbálja elérni. Egyiptom f? bevételi forrása a turizmus és a Szuezi-csatorna használata. Mindkett? lecsökkent a közel-keleti feszültség és a húszi katonai támadások miatt.

Izrael rövid id?n belül stratégiai döntéseket fog hozni. Ennek részeként az 1967-es hatnapos háborúban elfoglalt Ciszjordániát megpróbálja zsidó lakossággal feltölteni. Jelenleg az arabok adják a területen él? lakosság több mint 80 százalékát. Ha Izrael ezt a lépést megteszi, ami valószín?, még távolabb fog kerülni az arab–izraeli kiegyezés.

Az Európai Unió bukdácsolása tovább tart. Az USA-val a vámkérdésekben történt kiegyezés európai vereséggel zárult. Az a brüsszeli cél, hogy amerikai nyomásra csökkentse kapcsolatait Kínával, de próbálja meg sikeressé tenni Indiával, szintén nem hozott kézzelfogható eredményeket.

Ukrajna eddig a m?ködéséhez havi hárommilliárd eurót követelt, s ezt az összeget 2026 januárjától ötmilliárdra emelte. Mivel az USA nem hajlandó több támogatást biztosítani Kijevnek, ez szintén az EU-ra vár. Kérdés, meddig bírja a meggyengült szervezet ezt az óriási összeget fizetni, miközben esély sincs arra, hogy Kijev gy?zni tudna, vagy a felvett támogatást képes lenne visszafizetni.

Az unió eddigi tizennyolc szankciós csomagja valamelyest gyengítette az oroszokat, de számottev?en nem volt képes a harctéri helyzet befolyásolására. Az ukrán államf?, Zelenszkij újra követelte a Nyugaton befagyasztott orosz vagyon átadását Ukrajnának.

Lengyelország a területére becsapódott orosz drónok kapcsán azonnali válaszlépéseket, különböz? NATO-szervezetek összehívását kérte. Mark Rutte, a NATO f?titkára sokkal óvatosabban fogalmazott. Az amerikai elnök, aki az utóbbi id?kben többször is megfenyegette Moszkvát amerikai szankciókkal, a valóságban ilyen büntet?intézkedéseket mindmáig nem hozott. Célja a kiegyezés és az amerikai érdekek képviselete.

Ukrajnának – és err?l ritkán beszélünk – valamennyi nyugati szomszédjával, amelyek a NATO és az EU tagjai, fokozódtak a feszültségei. Ez igaz a lengyelekre, a szlovákokra és a magyarokra egyaránt.

Németországban a gazdaság az új kormány els? száz napja után sem tudott beindulni. A második negyedéves GDP-adatok negatívak, és ez kihat mindenre. A két kormányzó párt következ? mérk?zése szeptember 25-én lesz. Az alkotmánybíróságba akkor választanak új bírót. A Szociáldemokrata Párt el?z? jelöltjét a CDU/CSU nem fogadta el. Most úgy néz ki, hogy az el?zetes egyeztetés sikeres volt és a jelölt szabad utat fog kapni.

Az elektromos autók piacán a kínai termékek ára az európainak egyharmada.

Nepálban a tüntetések tovább tartanak. A fiatal tüntet?k sikeresen képviselik érdekeiket. A hadsereg eddigi többszöri fenyegetése ellenére sem avatkozott be érdemben a folyamatokba. A börtönökb?l eddig 13 500 f? szökött meg és csak másfél százalékukat tudták elfogni.

Az eljövend? hetek f? kérdése egy újabb amerikai–orosz párbeszéd kérdése lesz. Jelenleg Moszkva és Kijev álláspontja olyan messze van egymástól, hogy a közvetlen kétoldalú párbeszéd gyakorlatilag kizárt.

Európa ebben a folyamatban is csak a szemlél? szerepét tölti be.

Nógrádi György

A szerz? biztonságpolitikai szakért?

www.magyarnemzet.hu

Ajánló